

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 67 0 Ps 003086 24 Rev
Banjaluka, 27.01.2025. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću koje sačinjavaju sudije ovog suda i to: Gorjana Popadić kao predsjednik vijeća, te Jadranka Stanišić i Biljana Majkić Marinković kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužioca, Republike Srpske, zastupane po Pravobranilaštvu Republike Srpske, sjedište zamjenika u Prijedoru, protiv tuženih, „Auto-promet“ d.o.o. Novi Sad, [...], zastupanog po punomoćniku, Čedi Đukiću, advokatu iz Banjaluke i „Kristal konsalting“ a.d. Banjaluka, zastupanog po punomoćniku, Nebojši Milanoviću, advokatu iz Banjaluke, radi utvrđenja nedopuštenosti izvršenja, odlučujući o reviziji tužioca protiv presude Višeg privrednog suda broj 67 0 Ps 003086 23 Pž od 12.12.2023. godine, na sjednici održanoj dana 27.01.2025. godine donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Odbijaju se zahtjevi tuženih, za naknadu troškova odgovora na reviziju.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Okružnog privrednog suda u Prijedoru broj 67 0 Ps 003086 22 Ps od 10.06.2023. godine, odbijeni su tužbeni zahtjevi kojim je traženo: da se utvrdi nedopuštenost izvršenja radi namirenja novčanog potraživanja na nepokretnosti upisanoj u ZK ul. br. 33 K.O. SP Lj. kao vlasništvo “Kozaraprevoz” a.d. Novi Grad; da se ukine Rješenje o promjeni predmeta i sredstva izvršenja Okružnog privrednog suda u Prijedoru br. 67 0 Ps 098351 20 Ip 2 od 15.06.2020. godine, kojim se dozvoljava izvršenje na nepokretnosti upisanoj u ZK ul. br. 33 K.O. SP Lj. kao vlasništvo “Kozaraprevoz” a.d. Novi Grad i da se obustavi izvršni postupak određen Rješenjem o promjeni predmeta i sredstva izvršenja Okružnog privrednog suda u Prijedoru br. 67 0 Ps 098351 20 Ip 2 od 15.06.2020. godine u dijelu koji se odnosi na nepokretnost upisanu u ZK ul. br. 33 K.O. SP Lj.

Istom presudom, odbačena je tužba u dijelu kojim je traženo da sud naloži Republičkoj upravi za geodetske i imovinsko-pravne poslove Banjaluka, PJ Prijedor, da izvrši brisanje zabilježbe Rješenja o izvršenju Okružnog privrednog suda u Banjaluci br. 57 0 Ps 098351 13 Ip od 01.03.2016. godine i Rješenja o promjeni predmeta i sredstva izvršenja Okružnog privrednog suda u Prijedoru br. 67 0 Ps 098351 20 Ip 2 od 15.06.2020. godine u ZK ul. br. 33 K.O. SP Lj. Odbijeni su prijedlozi tužioca, kao predlagача obezbjeđenja, za određivanje privremene mjere obezbjeđenja i mjere obezbeđenja kojima bi se, do pravosnažnog okončanja predmetnog parničnog postupka, odložilo sprovođenje izvršnog postupka koji se vodi pred Okružnim privrednim sudom u Prijedoru pod brojem 67 0 Ps 098351 20 Ip 2 po prijedlogu tražioca

izvršenja „Auto-promet“ d.o.o. Novi Sad protiv izvršenika „Kozaraprevoz“ a.d. Novi Grad, radi izvršenja na nepokretnosti upisanoj u ZK ul. br. 33 K.O. SP Lj.

Tužilac je obavezan da tuženima nadoknadi troškove parničnog postupka, tuženom „Auto-promet“ d.o.o. Novi Sad u iznosu od 6.715,80 KM i tuženom „Kristal konsalting“ a.d. Banjaluka u iznosu od 4.159,35 KM.

Drugostepenom presudom Višeg privrednog suda broj 67 0 Ps 003086 23 Pž od 12.12.2023. godine žalba tužioca je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Tužilac revizijom pobija drugostepenu presudu zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se pobijana presuda preinači i udovolji zahtjevu iz tužbe ili pak ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

U odgovorima na reviziju, tuženi su predložili da se revizija odbije.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužioca: da se utvrdi da je izvršenje radi namirenja novčanog potraživanja na nekretninama upisanim kao vlasništvo „Kozaraprevoza“ a.d. Novi Grad iz zk.ul. 33 k.o. Lj. nedopušteno i da se ukine rješenje prvostepenog suda kojom je dozvoljeno izvršenje na ovoj nepokretnosti, te obustavi izvršni postupak.

Ovakav zahtjev tužilac zasniva na tvrdnjama, da je izvršenje dozvoljeno na nepokretnosti koja ne može biti predmetom izvršenja shodno odredbama člana 7. stav 1. Zakona o izvršnom postupku ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 59/03 – 66/18, u daljem tekstu: ZIP), odnosno da se radi o prirodnom bogatstvu, jer da su predmetne nekretnine dio užeg banjškog područja, na kojem se nalazi izvoriste termo-mineralne vode.

Po provedenom postupku, prvostepeni sud je utvrdio: da je rješenjem prvostepenog suda broj 67 0 Ps 098351 20 Ip 2 od 15.06.2020. godine određeno izvršenje na nekretninama izvršenika „Kozaraprevoz“ a.d. Novi Grad, upisanim u zk.ul. broj 40 k.o. P., 33 k.o. Lj., 37 k.o. Lj., 1247 k.o. N.G. i 94 k.o. N.G., te naloženo da se u Zemljišnoj knjizi upiše zabilježba izvršenja a sve radi namirenja novčanog potraživanja tražioca izvršenja „Auto-promet“ d.o.o. Novi Sad; da su rješenjem o dosudi prvostepenog suda broj 67 0 Ps 098351 20 Ip 2 od 14.03.2022. godine, kupcu-tražiocu izvršenja, hipotekarnom povjeriocu „Kristal konsalting“ a.d. Banjaluka iz pristupnih predmeta Okružnog privrednog suda u Prijedoru kao najpovoljnijem ponuđaču dosuđene nekretnine iz zk.ul. 33 k.o. Lj. vlasništvo izvršenika „Kozaraprevoz“ a.d. Novi Grad sa 1/1 dijela; da je zaključkom od 30.8.2022. godine prvostepeni sud uputio treće lice, Republiku Srpsku, da pokrene parnicu protiv tražioca izvršenja radi proglašenja izvršenja nedopuštenim; da je tužilac podnio predmetnu tužbu prvostepenom sudu 19.09.2022. g.

Temeljem ovakvog činjeničnog utvrđenja, prvostepeni sud je zaključio, da zahtjev iz tužbe nije osnovan, pa je stoga sudio tako, što je donio odluku kao u izreci prvostepene presude. Iz razloga odluke prvostepenog suda proizilazi, da shodno odredbama člana 7. stav 1. ZIP, te odredbama člana 6. stav 1. tačka j) Zakona o koncesijama („Službeni glasnik RS“ broj 59/13, 16/18, 70/20 i 111/21), te odredbama člana 6. i člana 7. Zakona o banjama („Službeni glasnik RS“ broj 20/18), zahtjev iz tužbe nije osnovan, jer da je predmetom izvršenja bila parcela 57/105 površine 13.062 m², upisana u zk.ul. 33 k.o. Lj., čiji vlasnik je bio izvršenik „Kozaraprevoz“ a.d. Novi Grad sa 1/1 dijela. Sama činjenica, da se na toj parceli nalazi izvoriste termalno-mineralne vode, prema stanovištu prvostepenog suda, ne znači da predmetna parcela

ne može biti predmetom izvršenja, jer kupovinom predmetne parcele „Kristal konsalting“ a.d. Banjaluka nije postao vlasnikom izvorišta, već parcele na kojoj se nalazi izvorište, koje se kao svojina Republike Srpske može koristiti samo na osnovu koncesije, odnosno na zakonom uređen način.

Drugostepeni sud je prihvatio činjenična utvrđenja prvostepenog suda i zaključak tog suda, pa je sudio tako, što je donio odluku kao u izreci drugostepene presude.

Odluka drugostepenog suda je pravilna.

Naime, kod nespornih činjenica, da je predmetom izvršenja bila k.č. 57/105 površine 13.062 m² upisana u zk.ul. 33 k.o. Lj. kao vlasništvo izvršenika, „Kozaraprevoz“ a.d. Novi Grad, ovaj sud nalazi da su nižestepeni sudovi pravilno zaključili, da nije osnovan zahtjev tužioca, da se izvršenje na predmetnoj parceli proglasi nedopuštenim, samo zato, što se na toj parceli nalazi izvorište termalno-mineralne vode, kao prirodno bogatstvo.

Ovakav zaključak, svoje uporište nalazi u odredbama člana 7. stav 1. ZIP, kojima je propisano, da predmetom izvršenja ne mogu biti stvari van prometa, kao ni rudno blago ni druga prirodna bogatstva.

Kako je predmetom izvršenja bila parcela u vlasništvu izvršenika, neosnovano se revizijom ističe, da je predmetom izvršenja bilo izvorište termalne vode, samo zato, što se na parceli, koja je bila predmetom izvršenja, nalazi izvorište termalno-mineralne vode.

Ovo stoga, što je kupovinom predmetne parcele, „Kristal konsalting“ a.d. Banjaluka, postao vlasnikom parcele, ali ne i vlasnikom izvorišta termalno-mineralne vode na predmetnoj parceli, koje je u svojini Republike Srpske i koje se kao svojina Republike Srpske može koristiti samo na osnovu koncesije, odnosno na zakonom uređen način.

Naime, Zakon o banjama u odredbama člana 6. propisuje da su prirodni ljekoviti faktori prirodna dobra od javnog interesa koja se nalaze pod posebnom društvenom zaštitom (stav 1.), da u prirodne ljekovite faktore spadaju podzemne termalno-mineralne, termalne, mineralne i radioaktivne vode, ljekovito blato, ljekoviti pijesak i ljekoviti gasovi, klima, te ostali prirodni uslovi sredine koji se koriste u terapijske svrhe (stav 2.) i da prirodne ljekovite faktore mogu koristiti pravna lica koja obavljaju ugostiteljsku, turističku i zdravstvenu djelatnost ili druge srodne djelatnosti (stav 3.), dok u članu 7. propisuje da se iskorištavanje prirodnih ljekovitih faktora obavlja u skladu sa načelima ekonomičnosti i održivog korištenja prirodnih resursa radi zadovoljavanja širih društvenih potreba (stav 1.) i da se pravo iskorištavanja prirodnog ljekovitog faktora stiče koncesijom u skladu sa propisima iz oblasti rudarstva i propisima iz oblasti koncesije (stav 2.).

Prema odredbama člana 6. stav 1. tačka lj. Zakona o koncesijama („Službeni glasnik RS“ broj 59/13, 16/18, 70/20 i 111/21) predmet koncesije između ostalog, može biti izgradnja ili rekonstrukcija i modernizacija banjskih objekata i njihovo korištenje, a prema odredbama člana 8 tog zakona, za dodjelu navedene koncesije nadležna je Vlada Republike Srpske, ili po njenom ovlaštenju jedinica lokalne samouprave.

Prema odredbama člana 4. Zakona o rudarstvu („Službeni glasnik RS“ broj 62/18), rudna bogatstva, odnosno termalne vode su dobra od opšteg interesa i na njima se može steći pravo korištenja samo pod uslovima i na način utvrđen zakonom kojim se uređuje oblast koncesija.

Kako je u vrijeme izvršenja, izvršenik, Kozaraprevoz“ a.d. Novi Grad bio upisan kao vlasnik k.č. 57/105 površine 13.062 m² upisana u zk.ul. 33 k.o. Lj., koja je bila predmetom izvršenja, bez uticaja su na drugačiji zaključak, revizioni prigovori, da nižestepeni sudovi nisu utvrdili na osnovu čega je Kozaraprevoz“ a.d. Novi Grad postao vlasnikom te parcele, jer je odredbama člana 55. Zakona o stvarnim pravima ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 124/08-119/21), propisana zaštita povjerenja u zemljišne knjige.

Obzirom da se revizijom tužioca ne dovodi u pitanje zakonitost i pravilnost odluke drugostepenog suda, valjalo je primjenom člana 248. Zakona o parničnom postupku ("Sl. glasnik RS", br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13 i 27/24 - u daljem tekstu ZPP) reviziju tužioca odbiti i suditi kao u stavu 1. izreke ove presude.

Tuženi su stavili zahtjev za naknadu troškova sastava odgovora na reviziju, a ovaj sud ih je odbio, shodno odredbama člana 387. ZPP-a, i sudio kao u stavu 2. izreke, jer se radi o troškovima koji ne spadaju u nužne i neophodne troškove.

Predsjednik vijeća
Gorjana Popadić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić